

Sølen Alpinsenter AS

TILSYNSRAPPORT NR. 22/126-6 med pålegg og vedtak om stans

2022

Innhold

1	Om tilsynet	3
2	Pålegg om gjennomføring av spesielle inspeksjoner.....	3
3	Vedtak om stans	4

Her er endelig tilsynsrapport etter dokumenttilsyn med Sølen Alpinsenter AS. Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak om pålegg og ett vedtak om stans. Virksomheten har ikke kommentert utkast til tilsynsrapport.

1 Om tilsynet

Tilsynet er gjennomført som dokumenttilsyn av Søren Alpinsenter AS, og ble varslet 19. januar 2022. Dere har sendt oss dokumentasjon i forbindelse med tilsynet 17. februar 2022.

Temaet for tilsynet er spesielle inspeksjoner av utmattingsbelastede komponenter på anleggsnummer 2.04.003.

SJTs funn under tilsynet presenteres i tilsynsrapporten som tilsynsbevis. Tilsynsbevisene benyttes til å underbygge eventuelle avvik, det vil si at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt. Avvikene knyttes mot én eller flere bestemmelser i regelverket. På bakgrunn av dette formulerer SJT utkast til pålegg som beskriver forhold som må rettes.

2 Pålegg om gjennomføring av spesielle inspeksjoner

Avvik 1:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.04.003 er ikke ferdigstilt.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

1. Dere har ikke dokumentert spesielle inspeksjoner av opphengs- og vippebolter i de mest utmattingsbelastede rullebatterier av hver type, eller at opphengs- og vippebolter har blitt byttet i løpet av de siste 15 årene.
2. Dere har ikke dokumentert testing eller bytte drivaksel og vendehjulsaksel.
3. Dere har ikke dokumentert kontroll av rullebatterirammer.

Merknad 1: Dere har dokumentert at:

Dere har sjekket klemmene på medbringere visuelt, men har ikke dokumentert at dette er tilstrekkelig sett mot leverandørens anbefalinger.

Dere har sjekket alle hengestenger til snorbokser visuelt i 2021, i forbindelse med at medbringerne tas ned ved sesongslutt.

Visuell kontroll på selve driv- og vendehjulene er gjennomført i 2022.

Merknad 2: For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Taubaneforskriften § 10-13 krever at relevante komponenter og konstruksjonsdeler som utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingspenninger skal undergis ikke-destruktive prøvinger. Utvelgelsen av hvilke komponenter og konstruksjonsdeler som skal prøves skal skje på bakgrunn av virksomhetens vurdering av hvilke av disse som er mest utsatt for utmatting. Intervallene for inspeksjonene fremgår av den nevnte bestemmelsen. Dette innebærer at første spesielle inspeksjon senest skulle vært gjennomført etter det som kommer først av 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a.

SJT har gjort en faglig vurdering av hvilke komponenter som må vurderes for spesielle inspeksjoner. Denne listen ligger i brevet dere mottok med pålegg om innsending av dokumentasjon.

For opphungs- og vippebolter og rullebatterirammer kan spesielle inspeksjoner begrenses til de mest utmattingsbelastede rullebatteriene av type opptrekk, nedtrekk og kombi (ett av hver type).

For klemmer skal kontroll og prøving skje etter leverandørens anvisninger. Dette følger av § 10-13 siste ledd.

Øvrige komponenter skal testes eller byttes dersom det ikke er dokumentert gjennom en risikovurdering at komponentene på denne listen ikke er kritiske utmattingsbelastede komponenter.

Vår vurdering og praksis på dette punktet er blant annet redegjort for på våre nettsider, bransjemøter og veiledninger. Disse er til opplysning tilgjengelig på sjt.no, se [bransjemøter](#) og [veiledning om spesielle inspeksjoner](#).

Merknad 3: Rullebatteriramme og hengestang kan for eksempel gjennomføres som visuell kontroll.

Pålegg:

*Virksomheten skal, for taubane 2.04.003, innen **9. juni 2022** dokumentere at spesielle inspeksjoner er ferdigstilt, eller at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.*

Dokumentasjonen sendes SJT på post@sjt.no.

3 Vedtak om stans

Dersom dere ikke kan dokumentere at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner for anlegg 2.04.003, eventuelt at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene, innen **9. juni 2022**, vil vi vedta stans av taubanene.

Vedtaket vil bli slik:

*Sølen Alpinsenter AS pålegges å stanse driften av anlegg 2.04.003 senest den **9. juni 2022**.*

Når dere har gjennomført spesielle inspeksjoner må dere ta kontakt med oss. Når vi har mottatt dokumentasjon fra dere, vil vi vurdere saken og om drift kan starte opp igjen.

Forankring i lovverket

SJT har hjemmel i lov om taubaner § 16 til å pålegge stans av driften helt eller delvis eller opphør av bruk med øyeblikkelig virkning dersom vi har funnet forhold som kan medføre fare for helse, miljø eller sikkerhet.

Vedtak om stans av drift betyr at anlegg 2.04.003 ikke kan drives før forholdet er rettet, dokumentasjon om dette er sendt Statens jernbanetilsyn, og vi har bekreftet at drift kan starte opp igjen. Stans medfører ikke at dere mister driftstillatelsen. Det er ikke nødvendig å søke ny driftstillatelse som følge av et stansvedtak.

Vurdering

Vi kan fatte vedtak om stans dersom det avdekkes forhold som kan medføre fare for helse, miljø eller sikkerhet. Det er ikke gjennomført spesielle inspeksjoner for anlegg 2.04.003.

Det foreligger derfor brudd på taubaneforskriftens § 10-13. Anlegg 2.04.003 er fra 1977 og er 45 år gammelt, og det har ikke vært utført tilstrekkelig med spesielle inspeksjoner for å undersøke om utmattingsbelastede komponenter eller deler trenger å skiftes ut. For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to

års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Første spesielle inspeksjon skulle senest vært gjennomført innen 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a. Det vil si det tidspunkt som kom først. Det er ikke dokumentert at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.

Ved ikke å ha utført spesielle inspeksjoner, som forskriften krever, har dere ikke tilstrekkelig kontroll på risiko i forbindelse med drift av anlegg. Kravet om spesielle inspeksjoner er satt nettopp med tanke på den risiko som foreligger ved at relevante komponenter og konstruksjonsdeler utsettes for utmattingsbelastning eller utmattingspenninger. Disse komponentene og konstruksjonsdelene skal derfor undergis ikke-destruktive prøvinger for å avdekke om slike deler må skiftes ut.

Statens jernbanetilsyn vurderer det ovennevnte som alvorlig i forhold til å ivareta sikker drift av anleggene.

Pålegg og vedtak om stans gitt i denne rapporten har hjemmel i taubaneloven § 15 og § 16, og kan påklages til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage stiles til Samferdselsdepartementet, men sendes til Statens jernbanetilsyn. Klagefrist er tre uker fra mottakelse av dette brevet. Det vises for øvrig til retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19, til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om klagerett ligger på våre nettsider www.sjt.no.

Rapportdato: 31.05.2022

Geir-Rune Samstad
Senioringeniør - revisjonsleder, Tilsyn

Ingunn Diex Rognes

*Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signatur*

Tilsynsleder